

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL:
SOPRON.

Müller P.-u. 1. Tel.: 175

LEVÉLCIM:
SOPRON I.

PÓSTAFIÓK: 81.

FELSŐDUNÁNTULI HETFO

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SPORT-HETILAP

Előfizetési árak:

NEMETORSZAGBAN

Egész évre RM 12.—

Fél évre . . . 6.—

Negyed évre . . . 3.—

Mindenfelől

RÓMA: Szerdán este 8 óra tájban egy angol-amerikai repülőgépről mintegy 600 méter magasságból hat bombát dobtak le a Vatikánváros közvetlen közelében. A bombák közül négy a Collegio Urbano Propaganda Fidei területére esett.

AZ UUSI SUOMI szerint a közölt feltételek alapján nem kerülhet sor békekötésre. Emlékeztet arra, hogy a moszkvai béke annak idején mennyire megbénította Finnország életét és hadászati szempontból milyen fenyegetett helyzetet idézett elő.

FINN illetékes helyen nem kívántak az úgynevezett „időszerű csoport” taglásába bocsátkozni, hanem csak arra a feltételre tértek ki, amely szerint a szovjet hadifoglyokat és más szovjet állampolgárokat haladéktalanul vissza kell küldeni hazájukba.

BERLIN: A nettunoi partraszállás hídfőjénél a német gránátosok és gépesített alakulatok több szakaszon folytatták eredményes rohamseppattentékenységüket, bár az utóbbi napok tartós eszései következtében az utaktól jobbra-balra eső terep feketlenül sártengerré változott.

SZÓFIA: Bulgáriában a legutóbbi két hét igen erős havazása után most átmenet nélkül beköszöntött a tavasz. Március elején Szófiában hatalmas zápor volt, amelyet ézengés és villámlás kísért. Az időjárás kellemesen enyhe, úgyhogy az emberek tavaszi ruhában járnak.

BERLIN: A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése szerint a keleti arcvonal déli szakaszán, a keleti arcvonalon és a Dnyeper torkolatvidékén nem voltak különösebb harci cselekmények.

ZÜRICH: A Basler Nachrichten chiasso-i levelezője úgy értesül, hogy a pápa még mindig érintkezésben áll a hadviselő felekkel, hogy megfegyverezze az űrk Város esetleges elpusztítását. (MTI)

Pénteken újabb légitámadás érte Rómát

A finn-kérdés újabb fejleményei

Berlinből jelentik: Március 3-án sem Berlinben, sem pedig a főváros környékén nem volt légiirádó. A nyugati partvidéken jelentek ugyan meg ellenséges gépek, ezek azonban a sűrű felhőtakaró miatt csak vaktában tudtak néhány bombát ledobni. A szétszórt kötelek egy-egy gépet az Elbaig jutottak el. A német léghárítás összesen 28 gépet löttek le.

Rómából jelentik: Aangolszász repülőgépek március 3-án ismét

támadást intéztek Róma ellen. Főleg az olasz főváros sűrűn lakott kerületeire hullottak bombák és károk okoztak. Az újabb támadásnak templomok és műlin-csek is áldozatul estek. Róma lakosságát felhívták, hogy takaróskodjon a vízzel, mivel a pénteki légitámadás következtében valamennyi kút megsérült.

La Parból jelentik: Bolíviában baloldali forradalmi összeesküvést leplezték le.

A Neue Zürcher Zeitung londoni jelentése szerint jól értesült londoni körökben arra számítanak, hogy egy vezető államférfi még ebben a hónapban ellátogat Londonba. Általában azt hiszik, hogy Washington ezzel a feladattal Stettinius helyettes államtitkár bízta meg. A megbeszéléseken gyakorlatilag valamennyi európai kérdés megvitatásra kerül. Londonban az benyomásra, hogy a szövetséges külpolitikának új szakasza kezdődik és azt hiszik, hogy a nyugati hatalmak a külpolitikai kérdések új felülvizsgálata előtt állnak. Hír szerint megvitatják a határmegvonások ügyét Kelet- és Közép-Európában. Az algiri bizottság messzemenő elismerésének lehetősége, valamint Franciaország tényleges kormányának elismerése, az új angolszász olajpolitika Közkeleten, végül a fegyverszüneti feltételek is szerepelnek majd a megbeszéléseken. (MTI)

Hoover álláspontja a finn kérdésben

Washingtoni jelentés szerint a finn-kérdés körül amerikai politikai körökben nyugtalanság észlelhető. A Fehérházból és a szenátusban nap-nap után küldött-ések jelennek meg, amelyek nyomtatékosan sürgetik, hogy Amerika lépjen közbe a finn kérdésben. És ne hagyja sorsukra a finnek. Hoover volt elnök, az amerikai finn segélybizottság elnöke, levelet intézett Roosevelthez és ebben figyelmezteti az elnököt arra, hogy ha az amerikaiak nem tudnak a finnek segíteni, az európai kis népek esetleg a Szovjetnél keresnek támogatást. Hoover megoldásként azt javasolja: engedjék

meg a finneknek a bevándorlást Amerikába, nehogy Szibériába hurcolják őket. (MTI)

Stockholmból jelentik: A londoni rádióban beolvasták azt a jelentést, hogy a németek megkérdezték a svéd külügyminisztériumot, milyen álláspontra helyezkednek abban az esetben, ha Dietl tábornok csapatai Svédországon átvonulnának. Svédország londoni jelentés szerint azt válaszolta, hogy ilyen átvonulás szóba se kerülhet. Német hivatalos helyen most kijelentik, hogy a svéd külügyminisztériumhoz ilyen megkeresést nem intéztek. (MTI)

Milyen kérdéseket tárgyal a szövetségesek diplomata értekezlete

A londoni lapok washingtoni táviratai közlik azokat a kérdéseket, amelyek a küszöbönálló szövetséges diplomata-megbeszéléseken szóba kerülnek. A Daily Herald szerint határozott napirendet még nem állapítottak meg, de valószínűleg a következő kérdéseket fogják tárgyalni: Fegyverszüneti feltételek Németország számára. Amerika ragaszkodik a feltétel nélküli megadáshoz. A lengyel-orosz határ. Washington

szerezne ezt a kérdést félretenni. A francia nemzeti bizottság. A középkeleti olajtartalmú. Az olasz kormány kérdése. Washington szerint ebben akkor kell dönteni, amikor Rómát elfoglalják. A háború utáni közlekedés ügyét is tárgyalják. Amerika valószínűleg igényt tart néhány légi támaszpontra. Megtárgyalják ezenkívül Palesztina jövőjét is, különös tekintettel a jelenlegi zsidó igényekre. (MTI)

Lisszabon, március 4.
Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Stimson amerikai hadügyminiszter csütörtökön nyilatkozatban ismertette a hadügyminisztériumnak Róma kulturális és egyházi birtokaira — épületeire — vonatkozó politikai irányelvét.

— Célunk az, — mondotta — hogy megkíméljük Rómának azokat a városnegyedeket, amelyeket katonai célokra nem vesznek igénybe. Örködnünk kell az amerikai katonák élete felett, bármilyen anyagi ára legyen is annak. Ha kitérnek, hogy az ellenség kulturális és egyházi emlékműveket katonai célokra használ fel és ez amerikai katonák életét veszélyezteti, nem lesz számunkra más választás. A hadügyminisztérium politikai irányelve világos és tisztá, mint a montecassinoi apátosság szétrombolásának kérdésében volt. Minden óvóintézkedést meg kell tenni a kulturális, történelmi és egyházi vagyontoknak a lehetőség keretén belül való megmentésére. (MTI)

Ki mennyit jár?

Az orvostudomány időnként különleges vizsgálatokat végez a munkafiziológia terén, hogy a foglalkozásokból adódó megbetegedéseknek milyen módon elejét vegye. Így legutóbb a breslaui egyetemen az „álló” foglalkozást végzők testi teljesítményét vették vizsgálat alá. Egy különleges lépcsőszámlálószerszeggel pl. megállapították, hogy egy elárusító óránként átlag 2500 lépést végez és ez a teljesítmény a körülményeknek megfelelően a duplájára emelkedhet, úgy hogy egy nagyobb áruházban napi 8 órai munka mellett az elárusító lépéseinek száma 40.000-re emelkedik. Természetesen ez a teljesítmény naponként változhat, de mindemellett figyelemre méltó, mert ilyen módon ez a hivatás nagyfokú mozgékonyaságot igényel. — Megállapítást nyert tehát, hogy ez a foglalkozás az „álló” hivatások között első helyen áll. Ezt követi a laboratóriumi alkalmazott, akinek óránkénti járásteljesítménye 1100 lépés. Sorrendben hasonló testi teljesítményt követel a konyhalányok, általában házimunkát végzők és fodrászok foglalkozása is. (MNK)

A rákgyógyítás küszöbén vagyunk!

Sok százezer rákbeteget érdekel az, hogy a német orvostudomány immár tisztában van azzal, hogyan keletkezik a rák, s ehhez képest már csak egy lépés választja el ennek a nehéz betegségtől a sikeres gyógyításától. Az alábbiakban közöljük, mi mindent fedezett fel a rák elleni küzdelem legújában.

A rák nem egyéb, mint anyagcsere-zavar. A sejtekben abnormalis fermentműködés lép fel s magának a rákdaganatnak az okozói bizonyos cancerogén anyagok, magyarul sejtmérgek, melyek hátrányosan befolyásolják a sejten az egészséges folyamatot. Határozottan kimutatták, hogy a dohányzás ezt a mérgezést nagymértékben elősegíti. A mérgezés első tünete a vékonybélben bekövetkező fehérjeterjedés, s az egész szervezetben beálló magasfokú C-vitaminhiány.

A rákbeteget tehát rendkívül fontos, mindenekelőtt diétikus táplálkozásra kell szorítani. A táplálkozás sohasem legyen bőséges, mert ez csak a mérgek szaporodását eredményezné. A cukor és állati zsírok a mérgezést katasztrofálisan elősegítik. A növényi olajok ellenben igen jótékonyak. Könnyíti a kezelést a nyerskoszt, mert a természetes élelmiszerekből majdnem egészen hiányzik a cancerogén anyagok. A hiányzó C-vitamint természetes gazdag adagolással pótolni kell. Mirel lehet következtetni a fejlődő rákra, amely eleinte semmi szemevesztést nem okoz? A test átlagos hőmérséklete alacsony, láz nehezen képződik még meghűlés esetén is, a lélektézés lassú és elégtelen, a vérnyomás alacsony, a bélműködés renyhé, a verítékezés jelentéktelen. A helyzet tehát az, hogy a rák gyógyításának küszöbén állunk. (TEK.)

A Benedek-ház

Szörényi Éva Nagy István Somlay Arthur
péntektől-szerdáig
a soproni Városi Moziban!

Érdekes külpolitikai apróságok

A szövetségesek partraszállása óta az antifasiszták szép illúzióiban ringatják magukat s nem tudják felfogni, hogy az angol-amerikaiak nem azért jöttek, hogy a szegény olaszok kedvében járjanak. „Ezt hinni gyerekes dolog lenne.” E mondatok nem valamelyik fasiszta újságban, hanem a megszállt Délolaszországban megjelenő „Civiltá”-ban olvashatók. Az angol-amerikaiak délolaszországi rémuralmának éhség és nyomorúság a következménye és bizonyítják, hogy a délolaszországi újság visszhanja jogos. Minthogy tudomásunk van arról, hogy egy kizárólag negerekből álló rep. hadosztály Olaszországban van bevetve, egyáltalán nem csodálkozunk azon, hogy a légitámadások főleg lakónegyedek ellen irányulnak.

A színesek bevetése a szövetséges főhadiszállás olaszországi terveiben nagy szerepet játszik. Beírutból jelentik, hogy a közeljövőben nagyszámú szenegál és abesszin csapatok érkeznek Olaszországba. Mint hírlík, a délolasz fronton legközelebb 20 abesszin hadosztályt vetnek be a harcokba s azokat főleg angol tisztek képeztek ki.

Közben két gőzös, olasz munkásokkal megrakva áthajózott a Suez-csatornán. Ezekkel a modern gályarabokkal útmunkálatakat végezhetnek Abessziniában. Ők csak az előfutárai a közeljövőben meginduló nagy gályarabszállítmányoknak, melyeket a szövetségesek megszervezni szándékoznak. E szervezés irányítását S. Lopez, az északamerikai Brooklyn egyetem tanára bízták. Szóint az olaszok a háború után főleg délamerikai államokba vándoroljanak, mert ott a megelbélési lehetőség részükre job, mint Északamerikában, a délamerikai köztársaságok ezáltal nagy gazdasági előnyre tehetnek szert. Népeikben pedig felfrissülne a vérkeringés, amelyre már nagy szükség van. Ebből a célból kellő időben nagy pénzösszegeket kellene készenlétbe helyezni, hogy e megkíváncsolást elő lehessen segíteni.

A mult héten elrendelt mozgáts befefejezéséhez közeledik. Szembetűnő a férfiak nagy száraléka, akik öntént jelentkeztek hadiszolgálatra. Sok községben behívottak zárt csoportban az eszt zászlóval jelentek meg.

Az eszt statisztikai hivatal ösz-

szeállítást készített a bolsevistá uralom alatt elhurcolt vagy megkolt esztele névsorából. Az öszszeállítás az Esztországban meggyilkolt vagy elhurcolt katonai személyek és tisztviselők neveit tartalmazza. Nem kevesebb, mint 59.317 nevet foglaltak ösze, rövid személyi adatokkal, három 1341 oldalas kötetben.

Kitűnik, hogy az Esztországban meggyilkolt emberek közül a legtöbb áldozat a földmivelő népre esik. Dacára annak, hogy az áldozatok egy részének adatai foglalkozásuk felől hiányzanak, mégis az előfordult esetek világos és megrázó képet nyújtanak arról, hogy a bolsevisták, tekintet nélkül éppenúgy munkásokat, mint jómódu egyéneket, birtokosokat és földmivelőket gyilkoltak meg. A meggyilkoltak között vannak tisztviselők, diákok, kereskedők, sofförök, tanítók, vasutasok, rendőrségi tisztviselők, halászok stb. Azonfelül a névsor más foglalkozásbeliek is tartalmaz, u. m.: házmestereket, pincéreket, varrónőket, lelkeseket, ügyvédeket, fodrászokat, pásztorokat, orvosokat, fényképezőket stb.

Az áldozatok között vannak még kis gyerekek is, továbbá 80 éves emberek, valamint férfiak és nők, kiket halálra kínoztak, vagy pedig orosz katonák minden ok nélkül nélkül agyonlőttek.

Amint a római hírszolgálat jelentí, az angol-amerikaiak által

megszállt délolaszországi területen már abesszin csapatokat is fognak harcra vetni. A volt olasz király és Aethiopia császára, valamint Badoglio a volt Addis Ababa-i herceg részére megkapó pillanat lesz, midőn az új abesszin urak megjelennek.

Közben Délolaszországban a bolsevizálás, amely ott is nyomában van az angol-amerikai csapatoknak, továbbá haladást ért el, miáltal Wyschinszki, Sztalin ügynöke mindenképpen meg lehet elégedve. A Nápolyban, Bariban, Brindisiben, s Cagliariban felállítábornok és tisztek az új olasz hadsereg különböző egységei képezik ki, tovább terjed a bolsevista agitáció. A szovjet ügynökök felhívják a katonákat, hogy ne engedelmesskedjenek tisztjeiknek és tagadják meg a királyra és Badoglio kormányára tett esküjüket. Ezáltal készítsenek leö Wyschinszki irányítása mellett egy bolsevista kormányt. A katonák valóban megtagadták az esküt. Amikor a tisztek a katonákat kútsították a laktanyákból, azok a parancsot megtagadták. Ugyanakkor egy küldöttség emlékiratot nyújtott át a „nemzeti felszabadító bizottágnak”, amelyet fasisztaellenes pártok képviselői alapítottak. Az emlékiratban jelentik, hogy ők ezt a kormányt ismerik el törvényesnek Olaszországban.

Női tolmácsok a német kórházakban

A háborús Németországban ismét egy igen újszerű, de hasznos női foglalkozást teremtett, amely elsősorban Bécsben nyert alkalmazást. Megfigyelték ugyan's, hogy a német kórházakban fekvő bariati államok sebesült katonái gyakran igen elhagyottnak érzik magukat, mert hazájuktól távol, nem fogadhatnak német bajtársaikhoz hasonlóan hazai kedves vendégeket. A német asszony-szervezet ezért a külföldi sebesültek kórházi tartózkodásának megkönnyítésére nyelvtanfolyamokat létesített, ahol a hallgatónők idege nyelvtudásukat tökéletesíthetik. A tanfolyamok sikeres elvégzése után, mint tolmácsnők a különböző német kórházakban nyer-

nek elhelyezést. Ezek a kórházi tolmácsnők kizárólag külföldi sebesültekkel foglalkoznak, ők végzik szükség esetén a családi levelezéseket, gondoskodnak a sebesültek hazainyelve olvasmányainak beszerzéséről stb. A lábadozó katonák kíséretét is ők látják el, így városmegtekintés, színház, vagy hangversenyre való kísérés is az ő feladatuk. A bécsi kórházakban ilyen módon a külföldi sebesültek teljesen otthon érzik magukat. (MNK)

EGY PERC MOSOLY
Utaz: Dupla borraalót kap, de hajtson egészen lassan!
Söfőr: Hová megyünk, kérem?
Utaz: Az esküvőmre.

Március 9-12. csütörtök-vasárnap:
Az „Esperia” Idel nagy filmeseményei!

Mesél az élet

A flatalság, derű és mosoly filmje!
Vidámság, szerelem, remek slágerek!

Főszereplők: Gino Bechi, Irasema Dillán, Paolo Stoppa, Antonio Grandoso, Carlo Compagnino. A soproni Elite-Mozgóban!

Támponttól támpontra

Orosz mocsárvidék, 1944.
február hó.

A tábori lelkészi szolgálata nem mindig könnyű feladat. Gondoljunk csak arra, mikor gránátokban kell vigaszt nyújtania a sebesülteknek, nem törődve saját testi épiséggel. De nemcsak pergettében, hanem itt, mostani helyzetünkben is talpig férfit, kemény katonát és mindenek előtt hivatását tökéletesen átérző papot követel a harctéri szolgálat. Mindamelllett ők a legszerényebb bajtársak. Keveset beszélnek magukról, tetteiket pusztán kötelességteljesítésnek minősítik. Újságokban, harctéri tudósításokban nevük ritkán szerepel, pedig mindenütt ott vannak, ahol az élet csatázik a halállal. Az otthon levőgőjt, a magyar falvak vasárnapi csendjét varázsolják körünkbe és ők figyelmeztetnek, hogy leten mellettünk áll harcunkban.

A SINEK MENTÉN...

Kavargó szél csapja arcunkba a havat, lovaink prűszkölve rázák fejüket, mintha rosszallásukat akarnák kifejezni: anyje, még ilyen időben is? ...

Beke zászlós lovagol az élen. Mögötte sorjában Poór Albert, a katólikus, Kiss Jenő a protestáns tábori lelkész. Aztán egy lovász következik, vezetéklován a felmálházott lelkészi bőröndökkel. Végül Pifi lépeget, nyergében e sorok írójával.

Hátunkon géppisztoly és orosz automata puskák. Ahogy az elöttem haladókat nézem, az jut eszembe: csak a fegyver különbséget meg bennünket a misszionáriusoktól.

A táj egyhangúságát házak, fecsoprotok élikéntik. Messziről, a vasúti töltés mellett már látható Pados hadnagy támpontja. Oda egykezeink éppen, de előbb még egy erdős rész mellett kell elhaladnunk.

Beke zászlós figyelmesen szemléli az erdő szegélyét: Ez a vihar-sarok — mondja — itt támadták meg másfél hete négy emberünket.

— Na, csak ma próbálkoznak fogadkozni Poór páter — majd megtáncoltatjuk őket!

Ere azonban nem kerül sor. Az erdő alja továbbra is titokzatos nyugalommal ásfoltzik felénk. Kes patak szeli át most a töltést. Szöges dróthuzalok vannak még a medrében is, hogy nebezében közelíthessék meg a banditák. A hiedet nem és bántották eddig, ellenben pár lépésnyire tőlük üszetört, elégett vasúti koscsik hevernek a töltés aljában. A tegnapi éjszakai robbantás áldozatai. Beke Zoltán a lövészetknőt is meg-

mutatja, ahol a húzóaknát elhelyező bandita feküdt a robbantás pillanatában.

Közben elfut az idő, alig vesszük észre, hogy megörkeztekünk. Pados Jóska győri ismerősöknek kifárad szívvelésséggel fogad bennünket. A gerendaház kemencéjében vígan pattog a tűz s miatt fázós tagjainkat melegítjük, elkészül az oltár. Egyszerű asztal, rajta kereszt és két száal gyertya. Mégis, mintha kápolnában lennénk...

Künn hull a hó, egyhangúan koppannak az ör léptei. A nagy szobában húsz magyar honvéd térdreborulva hajt fejet a Világ Ura előtt...

Fél óra múlva újból lóháton ülünk. Endrődi zászlós támpontja a következő állomás.

HARANG KONDUL UKRAJNÁBAN.

A közelmúltban végrehajtott „TURUL” vállalkozás juttatja eszembe a másik felejthetetlen képet. Egynapos pihenőt tartottunk egy felégetett városkában. Űszkös romok mindenfelé, lakócsak elvétve akadt egy-egy ép házában.

Kora délelőtt volt. Elképzelhető hát meglepetésünk, mikor beszélgetésünkbe a hirtelen harangzúgása vegyült. Először a képzelt csalóka játéknak gondoltunk, túlfeszített idegeink rezdülésének. Kételyünket Poór lelkész főhadnagy oszlotta el, diadalmasan sugárzó arccal lépve a szobába:

— Gyerekek, a harmadik utcában találtam egy katólikus templomot. Istentiszteletet két éve már nem tartottak benne, de a sekrestyében éppen maradtak a gyönyörű, arannyal hímzett mi-

seruhák. —

— És a harangot honnan hoztatd? — kérdezem.

— A toronyban volt az is.

— Nagyszerű! Eszerint készülhetünk a misére?

— Természetesen. Most harangozzák az elsőt.

Örömlünkben majd szétszedtük Berci pátert.

— A templom nagyon megviselt állapotban van. Ablakai töredeztettek, gyóntatószékén golyóütötte lyukak, de most csak az Istent házát látjuk benne.

Zengő orgonaszó harsan. Alnásli zászlós behúnyt szemmel, hátravetett fejjel ül a játékasztalnál. Tudom, mit érez most, mert számomra is ugyanazt jelenti: Bach fenséges Praeludiuma.

És két év után először fehér ruhás pap lép az oltár elé, tömjénfüst száll a feketearcú Madonnapalástjára.

Letekintek a kórusról, a zászlóslásig megtelt templom csarnokára. A katonák soraiban számos toltként tűnik fel a városbeli asszonyok és férfiak csoportja. Őket is a harangzó hívta ide. Meghatódott, könnyes tekintetük bizonyítja, hogy a bolsevista nevelés sem tudta kiölni lelkükből az Istent-hitet.

Nincs pompa, ragyogás. A szeretet melegét a lelkek sugározzák az oltár felé és fent, a magasban találkoznak az ima hangjai a Boldogasszony Anyánk könyörgő sóhajával.

Himnusz. Valami borzongató meleg áram fut ereimen végig és szemem sarkában két árulkodó csepp jelenik meg. Tudom, a többieknek is.

Nem szégyenlem, hiszen oly boldogító érzés itt a messze idegenben, hogy magyar vagyok.

Még egy kalap

benne haza kényesen. Az előszobában a fogásra tettem s ahogy negyedóra múlva kimentem, majd le szédültem a szagtól.

— Mi az a szörnyűség bűdös itt? — kiáltottam fel és kérdőre vontam a ház népét.

Jöttek, szagoltak, kerestek. Be-néztünk minden sarokba, minden szék alá, nem találtunk semmi elyast.

— Tán az udvarról jön — véltem és kiszagoltam.

Buja esőtűni illat lengedett. Kiszellőztettünk s félóra múlva ismét olyan bűdös volt. De olyan irítottató, hogy az meghaladta a fantáziát.

Hát ennek végére kell járnunk,

ha detektívet fogadunk is. Szaglásztunk s egyszerre csak megtaláltuk. A kalap volt. De valami szörnyűség.

Visszamentem a mesterhez. — Mitől olyan penetráns ez a kalap? — kérdeztem.

A mester megszagolta.

— Hja? — eszmélt fel — ez bizony kérem hadienyv. Ilyet kapunk a kalapok vasolásához. Száraz időben nincs szaga, de ha nedvesség éri, illatozik, mint a lísibolya.

Aztán vigasztalt, hogy idővel meg lehet szokni.

Ami engem illet, mag is szoktam volna, de mások nem tértek napirendre a dolog felett. Lassanként érdekes ember lettem. Az utcán hölgyek, urak utánam fordultak. De csak esős időben. Egyszer Pesten a földalatti utaztam és mindenki egy állomással előbb szállt ki. A Vörösmarty térré egyedül futottam be, a kalauz felmondott és a vezetőt ájultan emelték ki a fülkéből. Amikor hazaérkeztem, nem engedtek be a lakásba. Vigyem akárhova. Mit csináljak? Az istállóba csak nem köthetem be. Gondoltam, butorozott szobát veszek ki neki, de hol fogdnák be, amikor manapság ugyis folyton azt hallja az ember, hogy „azok a bűdös lakók!...”

Már-már tűrhetetlen volt a helyzet, szomszédaink kezdtek elköltözni, amikor a véletlen megszabadított a csodálatos bűdű fedőtől. A Lánchídon egy hirtelen szél lesodorta. Utána kaptam, de visszahúztam a kezem. Hadd menjen. Néhányat perdült a levegőben, aztán megült a víz színén és üszött lefelé. Néztém, néztém és lassan eltűnt a szemem elől. Csak a szagát éreztem még sokáig.

Most úgy vélem, nyomára akadtam az elmesélhetetlen aromájú kalapnak. Tegnap olvastam, hogy a Fekete tengeren. Amasra közelében, feltűnően nagyszámú döglött halat vet fel a víz. Vann benne mindenféle fajta. Még tán cápa is. A haldögvész okát kutatják.

Azt hiszem, én már tudom. Alighanem ott horgonyoz valahol kalapom a mélyben...

Kiss József

A „Sauna” fürdők sikere Németországban

Dr. Centi birodalmi egészségügyi vezető nagy mértékben előmozdította a „Sauna” fürdők németországi elterjedését. A finnektől átvett fürdőzésnek ez a módja ugyanis az egészség fenntartása céljából igen fontos. Előreláthatólag a jövőben a nagyobb német kórházakat és hadiüzemeket is „Sauna” fürdőkkel látják el. A német „Sauna”-fürdőbizottság vezetői Salzbürgben értekezletet tartottak, ahol beszámoltak a „Sauna”-fürdők gyógyító hatásáról és a vele kapcsolatban elért egészségügyi eredményekről. — (MNK)

EGY PERC MOSOLY

Mondja, Müller úr. volt már magának párba?

Félig-meddig.

Hogy, hogy félig-meddig? Hát úgy, hogy pofont már kaptam.

SS-művészi kiállítás

Breslauban most nyílik meg az SS kötelékébe tartozó művészek kiállítása. A kiállítás főanyaga az a rengeteg pompás háborús kép, amely számos nagy csatájelentet örökít meg a legjobb tehetségek interpedálásában. A kiállítás ki-mondott célja, hogy a most folyó háború nagy jeleneteinek megörökítése a képek szerint kerüljön majd a német történelembe.

60.000 színházi kritika

Bécs városa a híres bécsi városi könyvtár részére megszerezte a „Leuschke-féle színházi-archívot”, amelyet kölcsönképpen a színház-tudományi kutatóintézet rendelkezésére bocsátottak. Ez a gyűjtemény az újkori színház-tudomány részére igen értékes forrás-munkául szolgál. A Drezdában élő Leuschke professzor 50-évi fáradságtalan munkával több mint 60 ezer színházi kritikát gyűjtött össze, amely bepillantást enged az 1800-tól 1943-ig terjedő színházi életbe. Ezt az összegyűjtött anyagot 60.000 lapra ragasztotta fel és minden egyes cikket magyarázó-szöveggel látott el. Nemcsak az újságot, hanem a megjelenés dátumát is pontosan feltűntette. E munka értékét növeli az a körülmény, hogy legtöbb esetben a feltűntetett újságok példányai már nem is léteznek. Az értékes színházi kritikagyűjtemény a színház-tudományi kutatók számára igen hasznos alapul szolgál (MNK)

Kardokkal díszített érdemkeresztet kapott Németországban egy 85 éves matróna

Thüringia egyik községében légítámadás alkalmával gyújtóbombába csapott be egy Himmler Augusztina nevű 85 éves özvegyasszony lakásába. A bomba, amely a padlás tetejét és a szoba mennyezetét átütötte, szikrákat szórva akadott meg a padlózatán. A matróna azonban nem vesztette el lélekjelenetét. Előrántotta a szekrényből vastag lélikabátját, rádobta azt a bombára, felkapta vele a bombát s kiszaladt vele az udvarba, ahol a szemétdombra hajította. A bomba így anélkül égett el, hogy bármi kárt okozott volna. Csak éppen a télikabát ment tönkre. Mint a Schweizer Illustrierte Zeitung írja, az idős asszonyt most kitüntették ritka bátorságáért. A háborús érdemkeresztet kapta — a kardokkal. Az asszony nevét olvasva, önkéntelenül felvetődik a kérdés, hogy a derék matróna nem rokona-e Himmler belügyminiszternek. Erről azonban hírforrásunk mit sem tud.

MEGOLDÁS.

A feleség panaszokból szól az urához:

— Ebben a kabátban már nem járhatok. hiszen mindenki ismeri itt az utcában.

— Jól van. felel a férj. akkor költözzünk más utcába.

Hírek mindenfelől

— **ROMÁNIÁBAN FELEMELTÉK A KENYÉR ÁRÁT.** — Az ár-ellenőrző kormánybiztosság engedte, hogy a kenyér és a péksütemények árát február hó 28-tól kezdve felemeljék. Az új árak a következők: barnalisztból készült 60 dkg. súlyú kenyér ára darabonként 20.50 lei. A félkilogramm súlyú fehér kenyér ára darabonként 50.50 lei. A kifli és a zsemlye ára darabonként 6 lei.

— **EGÉSZ SVÁJCRA KITERJEDT A NÁTHALÁZ-JÁRVÁNY.** Zürichből jelentik: A szövetségi egészségügyi hivatal közléséből kitűnik, hogy a náthaláz-járvány most már úgyszólván egész Svájcra kiterjed. A február 6-tól 12-ig terjedő héten még Basel áll az élen, amennyiben 1925 megbetegedés történt ott, de a vürichi kantonban is erősen megnövekedett a megbetegedések száma, mert onnan is 1425 esetet jelentettek. A berna kantonban 635 esetről szól a jelentés.

— **ANGLIÁBAN LESZÁLLÍTJÁK A HŰS-ÉS ZSIRFEJADAGOT?** A Nya Dagligt Allehanda londoni jelentése szerint angol ellátásügyi szakértők az élelmiszer-ellátás rosszabbodását jósolják — Angliában 1944. évre. Az ellátásügyi minisztérium már tárgyalta is a hűs- és zsírfejadagoknak a leszállításáról is.

— **KEVESEBB A FÉRJ. MINT A FELESÉG.** A népszámlálásnak mindig érdekes meglepetése, hogy a férjek száma kisebb, mint a feleségeké. — Az 1941. évi összeírás 3.027.925 férjet és 3.346.676 törvényes feleséget talált. Mi lehet ennek a magyarázata? — A különös házaspárok közül a férj valószínűleg szívesebben mondja magát legényembernek, az elhagyott asszony számára viszont rangot jelent a férjes állapot, amiről nem mond le egyikőnyen. Ez volna az egyetlen elfogadható magyarázat. A másik feltevés, hogy a hiányzó férjek külföldön vannak, vagy bevonultak, nem helytálló. — mert ezeknek a számát, a statisztika ismeri.

— **VARRÓGÉP, AMELY TŰ ÉS CÉRNA NÉLKŰL DOLGOZIK.** A francia „Journal” jelentése szerint egy francia mérnöknek sikerült olyan villamos erővel meghajtott varrógépet szerkesztenie, amelynek nincs szüksége sem tűre, sem cérnára. Az új gép ugyanis nagyfeszültségű elektromos árammal forrasztja össze azokat a részeket, amelyeknek eddig tűre és cérnára volt szükségük. A francia lap jelentése szerint az új találmánynak különösen nagy jelentősége van a vízhatlan anyagok varrásánál, mert az elektromos úton összeforrasztott részek erősebben tartanak, mint az eddigi varrás útján készített darabok.

— **HÁZASSÁGHIRDETÉS — 4 HASÁBON.** — Az első házassági hirdetés 150 évvel ezelőtt jelent meg a hamburgi „Unpartheisches Correspondenzblatt”-ban. A hírdetssel valaki feleséget keresett magának. Az illetőnek annyiféle kívánsága volt és önmagát is olyan kimerítően jellemezte, hogy a hirdetés nem kevesebb, mint négy teljes nyomtatott oszlopot tett ki.

— **A SZINPADON HALT MEG EGY NEVES NÉMET BÜVÉSZ.** A bécsi Zentrpalast februári programján nagy sikerrel szerepelt Uferini, a világszerte ismert, kitűnő német bűvész. Az egyik este előadás közben hirtelen rosszul lett fogta el. Még volt annyi ereje, hogy számát befejezze, de a közönség viharos tapsaira már nem jelenhetett meg a függöny előtt, mert eszméletét veszítve össze-rogyott. Mire orvosi segítség érkezett, már nem volt benne élet. — Uferini 53 éves volt és régi német artista-családból származott.

— **TÉNYLEG MEGHALT-E SONJA HENIE, S HA IGEN, HOGYAN?** Néhány nappal ezelőtt az az Amerikából keltezett hír járta be a világsajtót, hogy Sonja Henie, a világhírű korcsolyabajnok-filmszínész nő hirtelen meghalt. A szófukar hollywoodi közlés szerint Sonja Heniet filmfelvétel közben baleset érte. A hír különösen a svéd sajtóban keltett őszinte megdöbbenést, de egyúttal kételkedést is. Svédországban nem akarják elhinni, hogy a ragyogó, fiatal és világhíre tetőfokán álló Sonja Henie valóban meghalt. Hivatkoznak arra, hogy Amerikában nagy divat a színészek testi épségét és életét sem kímélő blöff, s nem egy izzon volt már példa arra, hogy híres filmsillagok halálhíret költötték a sikeres publicity kedvéért. Az „Aftonbladet” éppen Sonja Henievel kapcsolatban hivatkozik arra, hogy a korcsolyabajnok-filmsztárt egyszer már „eltemette” Hollywood, mégpedig közvetlenül új revüfilmjének — színrehozása előtt. A „hirtelen halál” ebben az esetben nem volt egyéb, mint jellegzetesen amerikai ízű — mondhatnók ízléstelen reklámtrükk. A svéd lap most is gyanakodva fogadja tehát Sonja Henie „halálhíreit”, amely szerinte nem egyéb, mint rendkívül merész reklám. — Bár Európából nehéz ellenőrizni a hollywoodi hírek valóságát, Stockholm kitűnő összeköttetései révén mindenestre többet tud, mint mi. Az előbbidézett kétkedésen kívül még egy érdekes stockholmi jelentést olvastunk Sonja Henie meglepő halálhírével összefüggésben. A svéd hír szerint Sonja Henie-nek az utóbbi időben kellemetlenségei voltak az amerikai háborús propagandahivatallal. Ez a propagandahivatal igyekezett szolgálataiba állítani a legnépszerűbb filmsillagokat, így többek között Greta Garbot is, Garbo kerekén visszaütösit minden ilyenirányú kísérletet, s kijelentette, hogy semmiféle „politizálásban” nem hajlandó résztvenni és különösen nem hajlandó erre akkor, ha annak éle Európá szülőföldje ellen irányul. Az európai származású és jelenleg Hollywood-ban működő filmszínész nő közül csupán Marlene Dietrich volt az, aki készséggel állott az amerikai háborús propaganda szolgálatába. A lehető leglelkesebben vett és vesz részt a különböző propagandakörutakon, sőt szerepet vállalt az egyik tengelyellenes filmben is. Sonja Henie — olvassuk az egyik svéd lapban. — akárcsak Greta Garbo, semmiképpen sem volt hajlandó arra, hogy az életben, vagy akár filmben

is, — háborús propagandaszerepet vállaljon. Az ilyesmit természetesen Amerikában rossz néven veszik a filmszínészekből, — igyekeznek vesztegár alá helyezni, sőt esetleg — ez manapság nagy divat, lásd De Gaulle — halálra is ítélik. Reméljük, hogy rövidesen kiderül: tényleg meghalt-e Sonja Henie, s ha igen, hogyan és milyen körülmények között zajlott le az a — „szerencsétlenség”, amely ilyen népszerű és világhírű áldozatot követelt...

— **GYÖRÜ A TYÜKTOJÁS-BAN.** Berlińi jelentés mondja, — hogy különös meglepetésben volt része egy dükkeni házasságnak, amikor tészta akart gyúrni. Fel-tört egy friss tyúktojást és abból legnagyobb csodálkozására aranygyűrű hullott ki. A tyúk valami-képpen lenyelte a gyűrűt, de rejtély, hogy milyen úton-módon került az a tojásba.

— **ITT A TENGER-TEXTIL.** — Németországban ismerték fel először azokat a kiváló textilnyersanyagokat, amelyek a tengerből nyerhetők. Így pl. a tengeri hínár már régóta hasznos nyersanyagok számát és jódtartalma miatt nyer értékesítést. Az egyik ismert német kémikus a tengeri hínárt már évek óta gondos kutatásnak vetette alá. E kutatások eredményeinek köszönhető, hogy ma tengeri hínárból hasznos takarmány, továbbá műtrágya, ragasztóanyagok készíthetők, ezenkívül a szappangyártásnál, továbbá a kozmetikai iparban is jól értékesíthető. Újabban azonban a tengeri hínár hasznos textilnyersanyaggá lépett elő. Az első ilyen német vezetés alatt álló gyár Norvégiában létesült. A különleges eljárással készült — nyersanyagból hasznos műselymeszerző anyagot állítanak elő, amelyből tetszetős női ruhák és csökönyvek készíthetők.

— **A TIZENÖTÖDIK GYERMEKE UTÁN IKREI SZÜLETTEK.** — Klagenfurtból jelentik: Rangensdorffban ritka családi esemény történt a Schiller-házaspárnál. A családban idáig 15 gyermek volt és az asszonynak most ikrei születtek. Mindkét iker lány. Az anya és az újszülöttek jól érzik magukat.

— **RÁDIÓK ELKOBZÁSA BULGÁRIÁBAN.** Szófiából jelentik: A legújabb bolgár kormányrendelet értelmében mindazoktól, akiket a nemzetvédelem érdekei ellen elkövetett bűncselekmények miatt elítélnek, vagy a múltban elítéltek, elveszik a rádiókészülékeket, esetleg meglévő távbeszélőket pedig leszerelik. A rendelet azonnal hatályba lépett. A rádiókészülékeket öt napon belül be kell szolgáltatni a legközelebbi rendőrhatalóságnak. A távbeszélőket pedig haladéktalanul leszerelik.

Felsődunántúli HÉTFO.

Felölös szerkesztő és kiadó: Kardos Árpád.

Németországi főmunkatárs: Farsky Tibor.

Kiadja a Fideszes Lapkiadó Vállalat kft.

Németalföldi vagyosi Máté Ernő könyvnyomdájában, Sopron.